

XXV. olomoucké hematologické dny

Držíte v ruce další číslo Onkologie, které vychází právě v době konání Olomouckých hematologických dnů.

Letos je to dvacet pět let od prvního Wiedermannova večera, akce, kterou inicioval při příležitosti jeho nedožitých sedmdesátin profesor Karel Indrák a kde jako první vedle něj přednášeli i profesoři Ladislav Chrobák, Ivo Krč, Josef Procházka, Vlastimil Ščudla a profesorka Marie Jarošová. Již této první akce se zúčastnilo na 100 posluchačů – vedle hematologů z celého bývalého Severomoravského kraje a Zlína, Prostějova a Kroměříže i lékaři z FN a LF UP v Olomouci včetně děkana LF UP.

Profesor Bohuslav Wiedermann je zakladatelem olomoucké hematologické školy. Počátkem 50. let minulého století vybudoval ve FN v Olomouci první hematologickou laboratoř, klinickou hematologii intenzivně pěstoval a rozvíjel jako asistent, docent a posléze profesor a přednosta I. interní kliniky FN a v roce 1970 zde zřídil Oddělení klinické hematologie, jehož byl až do roku 1985 prvním přednostou. Profesor Wiedermann byl zakládajícím členem České hematologické společnosti, v letech 1967–1973 byl jejím místopředsedou a v letech 1973–1981 jejím předsedou. Jeho zásadní práce byly věnovány problematice megaloblastických anémií, mnohotného myelomu, vlasatobuněčné leukemie a rodinného postižení hematologickými chorobami. Letos by se dožil 95 let.

Z původně půldenní regionální akce se brzy stala celodenní, dnes již tradiční celostátní konference, která letos slaví významné XXV. jubileum. V roce 1992 byl Wiedermannův hematologický den přejmenován, na podnět vedení FN a LF UP, na Olomoucký hematologický den s mezinárodní účastí (OHD), který se v roce 1995 stal dvoudenní konferencí s téměř 300 účastníky, 64 přednáškami, z nichž 7 bylo prezentováno odborníky ze zahraničí. Od počátku probíhala celá organizace OHD, na rozdíl od většiny ostatních odborných konferencí, jen v režii personálu Hemato-onkologické kliniky. Všichni pracovníci kliniky k této akci vždy přistupovali a přistupují s maximální odpovědností, hrdostí a nasazením a výsledkem je nejen vysoká odborná úroveň, ale i maximální pohostinnost a vynikající organizace, které spolu s historickými krásami Olomouce vytvořily onen „genius loci“, který z OHD udělal největší hematologickou akci v ČR. OHD byly brzy doplněny i o satelitní sympozia a výstavy farmaceutických firem, v roce 2006 o Sekci ošetřovatelství (letos XV.), následující rok o Sekci zdravotních laborantů (letos XIV.) a konečně, před 4 roky, se přičlenilo i anglicky vedené Symposium on Advances in Molecular Hematology, kterého se účastní řada špičkových zahraničních vědců. Největší zájem o OHD byl v roce 2006, kdy se přihlásilo 1200 účastníků. V letošním roce patří k novinkám výrazně větší pozornost, které se dostane posterům. Pro ně bude letos vyhrazena samostatná posluchárna a diskuze u posterů bude organizovaná, takže by nemělo dojít k tomu, že si nenajdou své publikum.

Profesora Wiedermannova stále připomíná název nejdůležitější edukační přednášky – Wiedermannovy přednášky, která je na OHD organizována od roku 2000, kdy ji přednesl profesor Robert Kyle z Mayo Clinic v Rochesteru. Je symbolické, že letos je Wiedermannově přednášce věnováno stejné téma jako

v roce 2000, ale řečník tentokrát pochází přímo z Olomouce. Je jím profesor Vlastimil Ščudla, čestný předseda České myelomové skupiny, který je jedním z žáků profesora Wiedermannova a jeho pokračovatelem na poli mnohočetnému myelomu.

Sametová revoluce umožnila začít zvát do Olomouce i významné zahraniční hematology z celého světa a českým hematologům tak nabídla nové mezinárodní kontakty a spolupráce. Tito odborníci vesměs bez problémů a rádi přijímali naše pozvání a brzy začali vyplňovat program nově vzniklé edukační sekce OHD. K prvním zahraničním hostům na OHD patřil profesor Josef Prchal, Čechoameričan, který se Olomouckých hematologických dnů zúčastnil opakovaně. Profesor Prchal je význačný vědec, profesor vnitřního lékařství (hematologie), genetiky a patologie na University of Utah v Salt Lake City v USA a mimořádný profesor Ústavu patologické fyziologie 1. LF UK v Praze. Dlouhodobě spolupracuje s českými hematology. Od roku 1990 spolupracuje i s řadou vědců z LF UP a přispívá k jejich odbornému růstu. Profesor Prchal bude při příležitosti XXV. OHD odměněn za mimořádný přínos k odhalení molekulární podstaty řady chorob způsobených poruchami krvetvorby a za zásluhy o rozvoj spolupráce s olomouckými hematology čestným doktorátem Univerzity Palackého.

Hlavním edukačním tématem letošních hematologických dnů je mnohočetný myelom, v rámci kterého přednesou 3 zahraniční autoři „state of art“ sdělení o genových změnách a jejich významu v patogenezi mnohočetného myelomu a také o roli nových léků a nových léčebných postupů v léčbě tohoto závažného hematologického onemocnění. Mnohočetnému myelomu bude také věnována jedna ze sekcí čtvrtého mezinárodního sympozia o pokrocích v molekulární hematologii, v níž zazní dvě přednášky autorů z USA a prezentace profesorky Iwony Włodarské, která v posledních letech přijíždí přednášet do Olomouce pravidelně. Jak brzy zjistíte, další členové České myelomové skupiny prezentují své zajímavé výsledky i v příspěvcích v tomto čísle Onkologie.

V další sekci sympozia o pokrocích v molekulární hematologii věnované regulaci krvetvorby vystoupí dva čeští hematologové dlouhodobě pracující v zahraničí, kteří získali svými výsledky světové renomé. Oba budou ve svých edukačních přednáškách prezentovat témata jim nejbližší. Profesor Přemysl Poňka z Montrealu se bude věnovat metabolismu železa a výše zmíněný profesor Josef Prchal mutacím způsobujícím polycytemie.

Vzhledem ke všemu výše uvedenému organizátoři pevně věří, že jubilejní XXV. olomoucké hematologické dny po všech stránkách naplní očekávání všech účastníků a dopřejí jim užitečně a příjemně strávený čas v Olomouci.

Karel Indrák a Edgar Faber

prof. MUDr. Karel Indrák, DrSc., doc. MUDr. Edgar Faber, CSc.

Hemato-onkologická klinika FN a LF UP v Olomouci

I. P. Pavlova 6, 775 20 Olomouc

edgar.faber@fnol.cz